

ne. Derfor vil vi så gerne have den blok reduceret.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jeg synes faktisk, det vil være rigtigst af mig ikke at kommentere det sidste indlæg, for det er jo helt tydeligt en færøsk debat om, hvordan man vil indrette sin økonomi med eller uden milliarder fra Danmark. Og det var et færøsk økonomisk synspunkt om, hvordan hr. Óli Breckmann ønsker den færøske økonomi indrettet, som vi her hørte.

Jeg synes, det er meget interessant – det var et liberalt og fornuftigt økonomisk synspunkt – men det tror jeg ikke at det tilkommer os her i Folketinget at blande os i; det er en færøsk debat omkring indretningen af den milliard.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Jes Lunde som ordfører.

Jes Lunde (SF):

Man kunne selvfølgelig sige, at hvis færingerne er så kede af at modtage bloktilskuddet, kunne de jo bare lade være med at indløse checken; det ville vi ikke blive spor sure over.

Men nuvel, når vi skal forholde os til de mere principielle hovedlinjer i det her, er det klart, at vores holdning i SF er, at det er færingerne selv, der afgør, i hvilket omfang de går efter øget selvstændighed eller ligefrem en selvstændig statsdannelse. Vi respekterer det ønske, som måtte komme deroppefra, og hvis en folkeafstemning til sin tid viser et flertal for en løsrivelse, vil vi i Folketinget stemme for den godkendelse af det, som vi så skal foretage i henhold til grundloven.

Men jeg vil samtidig gerne mane lidt til eftertanke, så vi både på Færøerne og i Danmark spørger os selv, om det nu også er en klog udvikling.

Efter vores opfattelse i SF har det været en berigelse for rigsfællesskabet, at vi er andre end blot os danskere. Det har været med til kulturelt og åndeligt at give livet nye dimensioner, at vi er så tæt forbundet i fællesskabet med mennesker, der lever under helt andre vilkår end vores egne. Og vi synes, det ville være trist, hvis den lange tradition for rigsfællesskab ophører.

Men vores holdning bygger ikke på, at vi har lyst til at være nogen kolonimagt, eller at vi gerne ser, at Danmark er en stormagt. Det er en holdning, som man en gang imellem kan høre på Færøerne, men det må jo skyldes de forhold,

der var i kølvandet på Anden Verdenskrig og den folkeafstemning, der var lige efter dér, hvor et flertal i en folkeafstemning for selvstændighed blev overhørt. Det har udviklet en hel myte på Færøerne, og den kan man så ikke rigtig ryste af sig. Det vil jeg opfordre til at man gør. Der er ingen partier i Danmark, der vil modsætte sig et ønske om færøsk selvstændighed. Det er noget, den færøske befolkning afgør fuldstændig suverænt.

Det er også derfor op til den færøske befolkning og de færøske partier selv at vurdere, om det vil være klogt at blive en selvstændig nation. Kan Færøerne under alle omstændigheder klare sig selv økonomisk? Giver det mening at opbygge en selvstændig administration på alle områder i en kompliceret velfærdsstat med et så beskeden befolkningsgrundlag? Er gevinsterne ved selvstændighed store nok til at retfærdiggøre bruddet? Det er kun færingerne selv, der kan svare på spørgsmålene.

Det, vi kan bidrage med, er en afklaring af rammerne. SF er enig med regeringen i, at færøsk selvstændighed nødvendigvis må betyde, at bloktilskuddene fra Danmark ophører efter en kort overgangsperiode. Vi kan ikke forklare de danske skatteydere, at de i mange år skal betale penge til en anden nation med så høj en levestandard som den færøske.

Tværtimod synes vi, at der er gode argumenter for at nedsætte det danske bloktilskud til Færøerne her og nu, som også landsstyret lægger op til. Gennemsnitsindkomsten på Færøerne er i dag højere end den danske, og når vi samtidig ser klassekampen deroppe udfolde sig på den måde, at man bevilger store skattelettelser til de rigeste på baggrund af vores bloktilskud, ja, så forsvinder vores lyst til de store bloktilskud ærlig talt helt.

Dertil kommer jo, at der er gode udsigter til, at Færøerne i nær fremtid finder måske endda meget store mængder olie, og SF finder derfor, at pengeoverførsler til Færøerne fra nu af under alle omstændigheder bør gives på betingelser, hvor pengene betales tilbage, hvis færingerne kommer til at tjene store penge på olien.

Den tidligere statsminister Poul Schlüter forærede i sin tid færingerne retten til deres undergrund uden nogen forudgående debat her i Folketinget. Det synes vi var principielt særdeles kritisabelt. Men det er sket, og vi har ingen planer om at foreslå nogen genforhandling, for vi finder det nemlig principielt rigtigt, at færingerne har retten til deres egen undergrund.